

Odůvodnění

Obecná část

Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Co se rozumí nemocí z povolání, stanoví podle zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády. Nařízení vlády č. 290/1995 Sb. ve znění pozdějších předpisů, v § 1 stanoví, že nemoci z povolání jsou nemoci vznikající nepříznivým působením chemických, fyzikálních, biologických nebo jiných škodlivých vlivů, pokud vznikly za podmínek uvedených v seznamu nemocí z povolání, který je přílohou uvedeného nařízení vlády.

Nové materiály, technologie či pracovní postupy přináší nová pracovní rizika a nemoci. Nastane-li taková situace, je účelné posoudit nutnost provést úpravu právní úpravy. Seznam nemocí z povolání je ve dvouleté periodě analyzován s cílem navrhnout v případě potřeby jeho aktualizaci. Navrhované změny v příloze nařízení vlády mají s ohledem na stávající stav a poznatky z praxe zásadní význam. Navrhuje se zařadit do přílohy nařízení vlády onemocnění bederní páteře z přetěžování, za splnění veškerých posudkových podmínek a upřesnit z hlediska poznatků z praxe text kapitoly nemoci z povolání přenosné a parazitární.

Zařazením navrhované položky onemocnění bederní páteře do seznamu nemocí z povolání dojde k další harmonizaci českého seznamu nemocí s povoláním s důležitými dokumenty Evropské unie, Mezinárodní organizace práce (ILO) a s úrovní ochrany zaměstnanců v mnoha ostatních evropských státech.

Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy a odůvodnění jejích hlavních principů je více rozpracováno v dokumentu Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace v části 1. Důvod předložení a cíle.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním

Návrh nařízení vlády se vydává na základě zmocnění § 107 odst. 1 písm. e) zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. S tímto ustanovením zákona je návrh nařízení vlády v souladu.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie

Návrh právní úpravy je v souladu s právem Evropské unie, naplňuje doporučení Komise, týkající se seznamu nemocí z povolání č. 2003/670/ES, novela představuje další harmonizaci

českého práva s Doporučením č.194 Mezinárodní organizace práce o seznamu nemocí z povolání, registraci a hlášení pracovních úrazů a nemocí z povolání jakož i s národními seznamy nemocí z povolání celé řady evropských států, které již tuto položku obsahují.

Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Poslední novelizace nařízení vlády č. 290/1995 Sb. byla provedena v roce 2014.

Cílem navrhované právní úpravy je, na základě provedené analýzy aplikace stávající právní úpravy, seznam nemocí z povolání z roku 2014 aktualizovat v souladu s nově existujícími potřebami a s ohledem na vývoj techniky a vědeckého poznání v oblasti medicíny

Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny je podrobněji rozpracováno v dokumentu Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace v části 1. Důvod předložení a cíle.

Dopady navrhované právní úpravy

na státní rozpočet

V České republice dlouhodobě klesá výskyt nemocí z povolání. V roce 2015 došlo ke snížení výskytu těchto chorob oproti roku 2014 o 13 %. Zařazení nové položky by tak zřejmě nevedlo ke zvýšení absolutního počtu přiznaných nemocí z povolání.

Výše nákladů je obtížně kvantifikovatelná, neboť nelze uspokojivě odhadnout vývoj počtu nemocí z povolání způsobený vložením nové položky.

Dopady navrhované právní úpravy jsou podrobněji rozpracovány v dokumentu Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace v části 3. Vyhodnocení nákladů a přínosů.

na ostatní veřejné rozpočty

Navrhovaná právní úprava nebude mít dopad na ostatní veřejné rozpočty České republiky.

na podnikatelské prostředí

Navrhovaná právní úprava nebude mít vliv na podnikatelské prostředí České republiky.

sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny

Navrhovaná právní úprava bude mít pozitivní dopad na jednotlivé skupiny obyvatel.

na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nemá vliv na problematiku životního prostředí a nebude mít za následek dopady na životní prostředí.

Zhodnocení navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Poskytování zdravotních služeb je založeno na principu nediskriminace. Pokud zaměstnanec nebo zaměstnavatel dospěje k závěru, že k diskriminaci došlo, má k dispozici řadu opatření, aby dosáhl rovného zacházení. Může podat návrh na přezkoumání rozhodnutí poskytovatele zdravotních služeb, který vydal lékařský posudek. Pokud poskytovatel návrhu na přezkoumání lékařského posudku nevyhoví, postoupí návrh na přezkoumání příslušnému správnímu orgánu, jehož rozhodnutí je přezkoumatelné soudem.

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády, kterým se stanoví seznam nemocí z povolání, nezakládá nerovnost mezi pohlavími.

Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Problematika posuzování nemocí z povolání podléhá z hlediska ochrany soukromí a osobních údajů stejnému režimu, jako poskytování jiných lékařských služeb, což ochranu soukromí a dat zaručuje.

Zhodnocení korupčních rizik

V oblasti nemocí z povolání se v souvislosti s protikorupčními opatřeními postupuje analogicky jako u jiných zdravotnických služeb.

Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh právní úpravy nemá vliv na bezpečnost nebo obranu státu.

Zvláštní část

K čl. I

K bodu 1

Vědecké poznatky, zejména epidemiologické studie, ukazují, že některé rizikové faktory práce statisticky významně zvyšují incidence chronických onemocnění bederní páteře. Zařazením navrhované položky dojde k další harmonizaci českého seznamu nemocí

s povoláním s důležitými dokumenty Evropské unie, Mezinárodní organizace práce (ILO) a s úrovní ochrany zaměstnanců v mnoha ostatních evropských státech.

Návrh se opírá o výsledky grantového projektu IGA Ministerstva zdravotnictví, v jehož rámci byla formulována klinická a hygienická kritéria pro posuzování a uznávání onemocnění bederní páteře jako nemoci z povolání a byla vyvinuta metoda pro hodnocení zátěže bederní páteře prací na individuální úrovni v konkrétních pracovních podmínkách. K zajištění jednotného postupu v praxi byl připraven metodický návod, který již má Ministerstvo zdravotnictví k dispozici.

K bodu 2

Navrhuje se upřesnit znění položky č. 1 Kapitoly V, tak jako je tomu i u položek č. 2 a 3. Právní úpravou tak dojde k odstranění formulační nejasnosti a duplicity, kdy termín „Nemoci z povolání přenosné a parazitární“ byl v Kapitole V použit dvakrát, jednou v nadpisu a podruhé v položce č. 1, ale pokaždé v jiném kontextu. Dalšími způsoby přenosu nemoci se rozumí přenos ze vzduchu, z vody apod.

K čl. II

Je žádoucí, aby navrhovaná novela nařízení vlády nabyla účinnosti dne 1. července 2017.